

KAMUNUN BİLGİLENDİRİLMESİ

BÖLÜM 1

1. İşletmecinin ismi ve kuruluşun tam adresi:

Unvan: AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİ A.Ş.

Adres: Merkez Mahallesi Ali Raif Dinçkök Caddesi No:2 Taşköprü Çiftlikköy-Yalova /Türkiye

2. BEKRA Bildirimi ve Güvenlik Raporu Hazırlanması:

02.03.2020 Tarihli 30702 Sayılı BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ VE ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK uyarınca Ek-1'in Notlar bölümünün 4 üncü maddesinde tanımlanan toplama kuralı dikkate alınmak şartıyla Ek-1 Bölüm 1 ve Bölüm 2'de verilen tehlikeli madde listelerinde, Sütun 3'teki eşik değerlere eşit veya üzerindeki miktarlarda tehlikeli madde bulundurulduğundan AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİ A.Ş. ilgili yönetmelik gereği Üst seviyeli kuruluş olarak tanımlanmıştır.

Yönetmeliğin 7. Maddesinde belirtilen tehlikeli madde bildirimi Entegre Çevre Bilgi Sistemi üzerinde BEKRA bildirimi yapılmıştır.

BEKRA Bildirimi neticesinde Üst Seviyeli kuruluş olmamız nedeniyle Güvenlik Raporu hazırlanmıştır ve kuruluşumuzda muhafaza edilmektedir.

3. Kuruluşumuzda gerçekleştirilen faaliyetler:

AKSA Akrilik Kimya Sanayi Anonim Şirketi 1968 yılında kurulmuştur. 1971 yılında Yalova'daki fabrikasında 5 000 ton/yıl kapasite ile üretime başlayan AKSA bugün dünyanın tek çatı altındaki en büyük entegre akrilik elyaf üreticisidir.

AKSA'nın ürettiği renkli-renksiz (ekru) tov, tops ve kesik elyaf, tek başına veya pamuk, yün, polyester, naylon gibi diğer doğal ve yapay elyaf türleri ile karıştırılarak halıdan döşemeliğe, iplikten el örgüsüne, kadifeden çoraba ve branda bezine kadar çok geniş bir alanda tekstil hammaddesi olarak kullanılmaktadır.

Aksa prosesi polimerde süspansiyon prosesini, elyaf çekimde ise jel boyamaya elverişli ve kesikli tavlama dayalı yaş çekim teknolojisini kullanmaktadır. Bu proses çevre koruma açısından daha avantajlı olduğu gibi ürün tipleri olarak da çeşitliliğe imkan vermektedir. Aksa'nın Akrilik Elyaf Üretimi kapasitesi 330 000 ton/yıl'dır

AKSA'da güvenilir, kaliteli ve kesintisiz enerji kaynağı için 42,5 MW kapasiteli doğalgaz yakıtlı kojenerasyon santrali ve 100 MW kapasiteli kömür yakıtlı kojenerasyon santrali ile Elektrik, Buhar ve sıcak su üretimi yapılmaktadır. Aksa'nın 142,5 MW kapasiteli enerji üretim lisansı bulunmaktadır.

Güvenlik raporu içerisinde AKSA Akrilik Kimya San. A.Ş. kuruluşta bulunan tesisler , tesislerin güvenlik ekipmanları, "Güvenlik Yönetim Sistemi", kantitatif risk değerlendirmesi metotları ile bu risklerin giderilmesi için alınan önlemler ile ilgili bilgiler verilmiştir. Kuruluş 5 adet tesise ayrılmıştır.

- Tesis 1: Liman ve Hammadde Depolama
- Tesis 2: Kömür ve Doğalgaz Yakıtlı Elektrik ve Buhar Üretim ve Yardımcı İşletmeler
- Tesis 3: Solvent Üretim ve Geri Kazanma
- Tesis 4: Polimer Üretim
- Tesis 5: Elyaf Üretim

5 adet tesiste depolanan, transfer edilen ve proseste kullanılmakta olan 35 adet tehlikeli kimyasal bulunmaktadır.

4. Kuruluşumuzda BEKRA kapsamında bulunan kimyasallar ve tehlike özellikleri aşağıda verilmiştir:

Kimyasalın Adı	SAĞLIK TEHLİKELERİ	FİZİKSEL TEHLİKELER	ÇEVRESEL TEHLİKELER
Boyalar Grup 1			X
Boyalar Grup 2	X		X
Amonyum Persülfat		X	
Sodyum Nitrat Sıvı (%40)		X	
Amonyak Susuz			X
Metil Akrilat		X	
Akilonitril	X	X	X
Dimetilamin %40		X	
Vinilasetat		X	
Vinilidin Klorür		X	X
Sodyum Hipklorit			X
Dimetilasetamid		X	X
Oksijen		X	
Decalin	X	X	X
Mazot	X	X	
Doğalgaz		X	

5. Büyük bir kaza olması durumunda yapılması gereken hususlar şunlardır:

Büyük Kaza Senaryolarından herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda Dahili Acil Durum Planına göre hareket edilmektedir. Bu kapsamda, kuruluşumuzda her yıl acil durum tahliye tatbikatları ve her hafta yangın tatbikatları düzenlenmektedir.

BÖLÜM 2

1) Kuruluşumuzda meydana gelebilecek büyük endüstriyel kazalar hakkında bilgi:

Kuruluşumuzda kullanılan ve depolanan tehlikeli kimyasallar nedeniyle meydana gelebilecek Büyük Kaza Senaryoları Yangın, Patlama ve Toksik Yayılım sonuçlarını kapsamaktadır.

2) Yangın, Patlama ve Toksik Yayılım ile Mücadelede Kullanılan Koruyucu ve Önleyici Ekipmanlar;

Yangın Uyarı Sistemleri: Yangın söndürme işleminde en önemli faktör olan ilk müdahale zamanını en aza indirmek için çeşitli uyarı sistemleri mevcuttur. Gaz, duman ve alev algılama dedektörleri, muhtemel tehlike kaynakları ve yangın cinsine göre aşağıda belirtilen şekilde seçilmektedir.

- Isı Duyarlı Dedektörler,
- Patlama Uyarıcı Dedektörler,
- Alev Dedektörleri,
- Duman Dedektörleri

Manuel (Portatif) Yangın Söndürme Cihazları: Taşınabilir veya tekerlekleri üzerinde hareket ettirilebilir tüplü portatif yangın söndürme cihazları, başlangıç (küçük) yangınlarını söndürmekte ve büyük yangınların yayılmasını önlemekte kullanılan en önemli araçlardır.

- Su İçerikli Söndürücüler,
- Köpük İçerikli Söndürücüler,
- Karbondioksit (CO₂) İçerikli Söndürücüler,
- Kuru Kimyevi Tozlu Yangın Söndürücüler,
- Halojenlendirilmiş Hidrokarbonlu ve Halon Alternatifi Yangın Söndürücüler.

Yağmurlama (Sprinkler) Sistemleri: AKSA'da ıslak borulu, kuru borulu ve deluge yağmurlama sistemleri bulunmaktadır.

- Islak borulu sprinkler sistemi: Otomatik sprinklerler içerisinde su bulunun boru sistemleri vasıtasıyla bir su kaynağına bağlı durumda bulunmaktadır ve ortamda oluşan ısı ile etkisiyle açılarak suyun akışını sağlar. AKSA'da mamul ve hammadde ambarlarında kullanılmaktadır.
- Kuru borulu sprinkler sistemi: Bu tür sistemlerde boru hattı su yerine boru şebekesi ile su kaynağı arasındaki vanayı kapalı tutacak şekilde azot gazı ya da basınçlı havayla doldurulur. Yangın sonucunda ortaya çıkan ısı sayesinde sprinkler aktif hale gelerek boru hattındaki basınç hızla azalacaktır. Böylece kuru boru hattındaki vana açılarak boru içerisi suyla dolarak açık halde bulunan sprinklerden yanan alana boşalacaktır. AKSA'da trafo odalarında kullanılmaktadır.
- Deluge sprinkler sistemi: Islak ve kuru borulu sprinkler sistemlerinden farklı olduğu iki temel alan bulunmaktadır. Sprinklerin hepsi açıktır ve sprinkleri harekete geçiren eleman bulunmamaktadır. Boru hattındaki vana açıldığında su bütün sprinklerden yangın alanına boşalarak alanı kaplar. Kontrol vanası kapalı durumda tutulmaktadır ve ayrı bir yangın algılama sistemi aracılığıyla açılmaktadır. Alana kısa sürede bol miktarda su sağlayabildiğinden hızlı bir şekilde genişleyen yangınlara karşı etkin koruma uygularlar. AKSA'da kimyasal depolama tank sahalarında kullanılmaktadır.

Yangın Suyu Pompaları: Binaların Yangından Korunması hakkındaki yönetmelik içerisinde yangınla mücadele pompaları, sulu söndürme sistemlerine basınçlı su sağlayan, anma debi ve anma basınç ile nitelendirilen, binalar, villalar, okullar, iş merkezleri, askeri tesis, depo ve gemi alanlarında yangın durumlarında kullanılabilen santrifüj ve dizel şeklindeki pompalardır.

AKSA'da en kötü senaryoda çıkabilecek bir yangına müdahale edebilmek için gerekli yangın suyu tankları ve pompaları bulunmaktadır. Ayrıca deniz suyu da kullanılabilir. Ayrıca deniz suyu da kullanılabilir.

Yangın pompası, yangın esnasında sprinkler sistemindeki basıncın eşik değerin altına inmesiyle birlikte çalışmaya başlar. Santrifüj pompalar sıvıyı basınç değişimi olmadan sarsılma ve titreşim yaratmadan püskürtebilmektedir. Dizel pompalar vasıtasıyla yapıdan bağımsız enerji beslemesi yapılabilir.

Maskeler, hava tüplü solunum setleri, kıyafetler gibi koruyucu ekipmanlar: Yangın alanındaki oksijen yetersizliği, yangını söndürmeye çalışanların karşılaştıkları tehlikelerden biridir. Bu alanlarda kullanılan solunum cihazları yangınla mücadele halinde bulunan kişilerin zararlı gazların bulunduğu veya oksijensiz alanlarda nefes almasını sağlayan sıkıştırılmış havalı solunum cihazıdır.

- Hava tüpü: En az 1200 litre serbest hava tutabilecek şekilde farklı kapasitelerde üretilmektedir ve taşınabilir olmalıdır.
- Regülatör: Yüze takılan maskeye bağlantısı sağlanarak solunum cihazı içerisinde yer alan hava tüpündeki basıncın solunabilir basınca azaltılmasını sağlamaktadır.
- Yüz (solunum) maskesi: Elastiki bir malzemeden üretildiğinden kafa formuna rahatça oturabilmektedir. Conta özelliğinde bir dış kenarı bulunmaktadır. Geniş bir görüş açısına sahip olan maskenin camı aynı zamanda kullanan kişinin gözlerini sıcaktan ve dış etkenlerden korumaktadır.

- Alarm sistemi veya basınç göstergesi: Basınç azaldığında solunum maskesine alarm verecek şekilde sistem yapılmıştır. Alarm devreye girdiğinde kullanıcı kişinin yaklaşık 10 dakikalık havasının kaldığı anlaşılmaktadır.
- Isıya Dayanıklı Elbise: Yangın söndürmede kullanılan ısıya dayanıklı elbiseler insan cildini aşırı ısı, kızgın buhar veya alevin yaratabileceği her çeşit yanma riskine karşı koruyan su geçirmez niteliktedir. Yaygın olarak kullanılan alüminyum içerikli elbiseler yangınlardan kurtarma olaylarında, gaz yangınlarında vana kapatma amacıyla ve alevler arasından kısa geçişlerde aleve ve ısıya belirli bir süre boyunca dayanıklılık göstermektedir
- Yangın Battaniyesi: Yangın battaniyeleri, başlangıç yangınlarının söndürülmesinde, güvenli bir şekilde yangın bölgesinden kaçarak kurtulmada ve hassas cihazların kurtarılmasında etkili bir rol oynamaktadır. Yapımında kullanılan malzemeye göre 1300°C sıcaklığa kadar etkin şekilde kullanılabilir.
- Acil Aydınlatma Sistemleri: Aydınlatma sistemleri yangınların oluşturabileceği tehlike durumlarında çalışanların rahatlıkla ve kısa süre içerisinde yangınla mücadele ekipmanlarına ve acil çıkış yollarına ulaşabilmelerini sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Yaşanacak elektrik kesilmelerinde yaklaşık 3 saat aydınlatma işlevini görebilmektedir
- İletişim Sistemleri: Kuruluşumuzda acil durum meydana geldiğinde telefon hatları ve elektrik enerjisinin durumu ile ilgili olarak aşağıdaki önlemler mevcuttur.

Telefon santrali, kendi aküleri üzerinden çalışmaktadır. Bu akülerin şarj sistemi ise, UPS üzerinden beslenmektedir. UPS sistemi de, fabrikada elektriğin en son kesileceği Trafo 1 istasyonundan beslenmektedir. Herhangi bir nedenden enerji tesislerinde elektrik üretilmez ve Yalova şehir şebekesi de tamamen elektriksiz kalırsa, UPS acil durum enerjisini kullanmaya başlar ve yaklaşık üç saat çalışır durumda kalabilir. Santral devrede olduğu sürece, dahili telefonlar kullanılabilir.

AKSA Akrilik Kimya Sanayi A.Ş.'de iletişim hatlarının kaybedilmesi durumunun yedeği olarak uydu telefonu bulunmaktadır. Ek olarak bölgesel kullanılacak ve AFAD ile iletişime geçilebilecek telsizler mevcuttur.

AKSA Yangın Role Ekibi: AKSA'da muhtemel tehlikeli durumlara müdahale edilmesi amacıyla, AKSA çalışanlarından oluşan 116 kişilik Yangın Role Ekibi bulunmaktadır. AKSA Yangın Role Ekibi her hafta Salı günü uygulamalı ve teorik yangın söndürme tatbikatları yapmaktadır. AKSA Yangın Role Ekibinin hizmetinde 2 adet Acil durum müdahale aracı ve bir adet hasta nakil ambulansı bulunmaktadır.

YALKİM OSB İtfaiye Teşkilatı: AKSA, AKKİM ve DOWAKSA üretim tesislerinde yaşanabilecek yangın olaylarına en kısa sürede müdahale edebilmek amacıyla YALKİM OSB Bölge Müdürlüğü bünyesinde itfaiye teşkilatı kurulmuştur.

YALKİM OSB bünyesindeki tüm işletmelere 7/24 itfaiye hizmeti verilmektedir. İtfaiye teşkilatı kapsamında;

- 25 Kişilik İtfaiye Personeli
 - 1 Adet İtfaiye Amiri
 - 4 Adet İtfaiye Çavuşu
 - 20 Adet İtfaiye Eri
- 1 Adet Endüstriyel Tip İtfaiye Aracı
 - Pompa Gücü: 10.000 Lt/Dk
 - Su Tankı (lt): 11.000
 - Köpük Tankı (lt): 2.000
 - Kule Özellikleri: 20 metre / 360 derece dönüş

- 1 Adet Kompakt İtfaiye Aracı
 - Pompa Gücü: 3.500 Lt/Dk
 - Su Tankı (lt): 5.000
 - Köpük Tankı (lt): 1.500
- 1 Adet Seyyar Pompa İstasyonu & Su Transfer Sistemi (Hytrans) hizmet vermektedir.
 - Pompa Gücü: 15.000 Lt/Dk

3) Acil Hizmet Birimleriyle İşbirliği

Acil durumlarda, bildirimler Kurum İçi ve Kurum Dışı olmak üzere iki ayrı seviyede yapılır. Öncelikle Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'ne bildirim yapılmaktadır. Zorunlu olarak kurum dışına yapılan bildirimlere ek olarak, çevresinde bulunan diğer kurum ve kuruluşlara ve komşu tesislere de bildirimde bulunulur.

Bildirimde bulunulacak kurum ve kuruluşlar:

- Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü,
- İl Valiliği,
- İlçe Belediyesi,
- T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı,
- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu,
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- YALKİM OSB

İlgili kurum ve kuruluşlar, büyük endüstriyel kazalardan derhal haberdar edilir ve kaza ile ilgili aşağıdaki bilgileri sağlanır.

- ✓ Kazanın oluşumu ve gelişim seyri.
- ✓ İlgili tehlikeli maddeler ve miktarları.
- ✓ Kazanın insan ve çevre üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi için gerekli olan mevcut verileri.
- ✓ Alınan acil durum önlemleri.